

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران
مرکز پژوهش‌ها

پیشنهادها برای تحقق بخشی به شعار سال ۱۴۰۳:

"جهش تولید با مشارکت مردم"

نکات کلیدی

- ❖ شعار سال به معنای **تعیین اولویت** کشور است و مشخص است که تحقق اهداف زمانبر است.
- ❖ در حوزه اقتصاد عمده مشکل در **ساختارهای اقتصادی و تصمیم گیری** است و فهرست مشکلات و راه حل ها تقریبا قابل پیش بینی و تکراری است.
- ❖ با اقدامات ضربتی در حوزه های مختلف می توان امیدوار به رشد های کوتاه مدت بود اما **جهش تولید و پس از آن رشد پایدار نیازمند تغییرات ساختاری و نهادی** است. در کوتاه مدت بزرگترین محدودیت رشد، منابع کافی است.
- ❖ **مشارکت مردم** در اقتصاد هم در مرحله تولید و هم در مرحله توزیع مواهب نیازمند طراحی **سازوکارهای مالی (شیوه مشارکت عموم در سرمایه گذاری) و هم سیاست های مالیاتی و حمایتی** است.

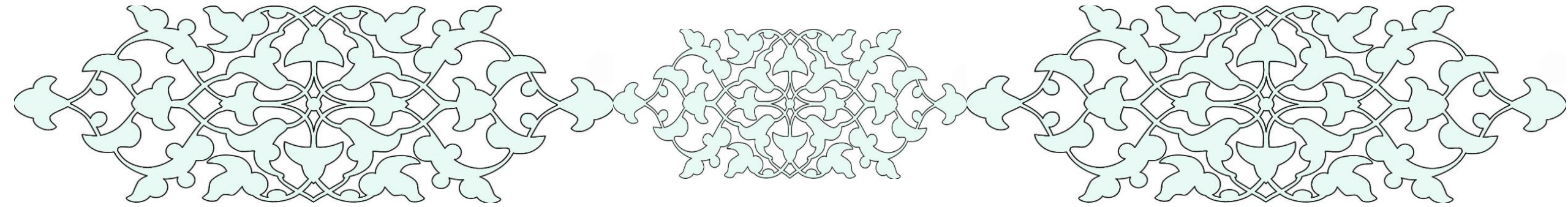
پیشنهادهای اتاق ایران برای تحقق بخشی به شعار سال ۱۴۰۳

در سطح بخشی

- ❖ انرژی
- ❖ طرح های کلان پیمان و زنجیره ارزش
- ❖ مسکن و خدمات فنی و مهندسی
- ❖ ترانزیت و اقتصاد دریامحور
- ❖ ارتقای تولید محصولات کشاورزی
- ❖ گردشگری

در سطح کلان

- ❖ پذیرش سازوکارهای بازار
- ❖ سیاست های پولی و بانکی
- ❖ سیاست های مالیاتی
- ❖ تأمین اجتماعی
- ❖ توسعه صادرات و تجارت
- ❖ قضایی و حقوقی
- ❖ دیپلماسی اقتصادی

مهمترین پیشنهادها در سطح کلان

ارتقای کارایی از طریق پذیرش سازوکارهای بازار

- ❖ دولت از **مداخله در سازوکار بازار** به ویژه قیمت‌گذاری محصولات نهایی (به غیر از کالاهای اساسی و بازارهای انحصاری) **خودداری کند.**
- ❖ حمایت‌های قیمتی در نهادهایی مانند انرژی و آب و خوراک صنایع، براساس اولویت‌های تعیین شده در سند استراتژی توسعه صنعتی تعیین شود و در سایر موارد به تدریج کاهش یابد.
- ❖ **از قیمت‌گذاری دستوری** ارزشهای حاصل از صادرات بخش خصوصی **خودداری شود** و بانک مرکزی با مشارکت دستگاه ذی‌ربط و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران موظف شود سازوکار لازم را برای عرضه ارز بنگاه‌های فوق به قیمت روز به متقاضیان مجاز در کشور، فراهم کند.
- ❖ **فعالیت نهادها و موسسات عمومی غیردولتی** (شبه دولتی)، منحصر به حوزه‌هایی شود که بخش خصوصی، توان یا تمایلی به فعالیت در آنها ندارد.

ارتقای کارایی از طریق پذیرش سازوکارهای بازار (ادامه)

❖ ثبات بخشی به محیط مقرراتی حاکم بر طرح‌های سرمایه‌گذاری حداقل در یک بازه زمانی ۵ ساله

✓ **ممنوعیت تحمیل** هر گونه مالیات یا وضع عوارض جدید یا احکام جدید بر طرح‌های سرمایه‌گذاری در بخش‌های تولیدی، از زمان شروع تا به بهره برداری رسید طرح‌ها در طول سال‌های برنامه هفتم توسعه

✓ **تعیین روند قیمت انرژی، نرخ خوراک و سایر نهاده‌های در اختیار دولت** برای سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در بخش‌های تولیدی، مطابق با راهبردهای تعیین شده در سند استراتژی توسعه صنعتی برای یک دوره زمانی حداقل ۵ ساله

❖ نرخ صفر مالیاتی برای آن بخش از **سود تقسیم‌نشده شرکت‌ها که به حساب سرمایه انتقال می‌یابد**، در طول سال‌های برنامه هفتم توسعه اعمال شود.

سیاست های پولی و بانکی

❖ **از تعیین دستوری نرخ سود بانکی خودداری شود.** بانک مرکزی مجاز است از طریق ابزارهای سیاست پولی با مداخله

در بازار بین بانکی، نرخ سود را در محدوده مطلوب سیاستگذار پولی مدیریت کند.

❖ **به منظور توسعه نظام اعتبارسنجی، پایگاه داده اعتباری کشور را ایجاد شود و اطلاعات این پایگاه مبنای پرداخت**

تسهیلات به بنگاه‌ها، قرار گیرد. کلیه تامین کنندگان اطلاعات نظیر سازمان امور مالیاتی، قوه قضاییه، نیروی انتظامی

جمهوری اسلامی ایران، گمرک جمهوری اسلامی ایران و ... مکلفند اطلاعات مورد نیاز را در اختیار پایگاه داده اعتباری

کشور قرار دهند.

❖ **بدهی معوق دولت به بخش خصوصی، اوراق بهادار سازی گردد و برای آن‌ها جریان نقدی با سررسیدهای مشخص**

تعیین شود. این اوراق می‌تواند حداکثر ۱۰ ساله باشد. برنامه زمانی ورود این اوراق به بازار سرمایه در ابتدای هر

سال توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلام شود.

سیاست های پولی و بانکی (ادامه)

❖ دولت ملزم شود در صورت دیرکرد در بازپرداخت بدهی بخش خصوصی، جریمه این دیرکرد را معادل وجه التزام نظام بانکی پرداخت کند و اصل بدهی را مطابق با نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار تعدیل کند.

❖ تهاتر زنجیره ای بدهی بخش خصوصی به نظام بانکی با بدهی بخش دولتی به بخش خصوصی از طریق اوراق امکان پذیر شود؛ به طوری که بدهی دولت به بخش خصوصی و بدهی بخش خصوصی به نظام بانکی از طریق این اوراق تسویه شود. بانکها می توانند این اوراق را برای دریافت منابع به عنوان وثیقه نزد بانک مرکزی قرار دهند یا از این اوراق برای تسویه بدهی خود به بانک مرکزی استفاده کنند.

- ❖ نرخ مالیات موضوع ماده (۱۰۵) و (۱۳۱) قانون مالیات‌های مستقیم اشخاص حقوقی و حقیقی دارای پروانه بهره‌برداری در فعالیتهای تولیدی در طول برنامه هفتم، معادل ۷ واحد درصد، کاهش یابد. این بخشودگی علاوه بر سایر معافیت‌ها و بخشودگی‌ها و مشوق‌های قانونی اشخاص مذکور می‌باشد.
- ❖ جداسازی و استقلال مرکز دادرسی مالیاتی از سازمان امور مالیاتی و اداره آن زیر نظر مستقیم وزارت امور اقتصادی و دارایی، تا پایان سال اول برنامه اجرایی شود.
- ❖ معادل نیم درصد از عوارض وصولی قانون مالیات بر ارزش افزوده به منظور سازماندهی امور زیربنایی شهرک‌های صنعتی، را در یک ردیف بودجه مستقل به شرکت شهرک‌های صنعتی تخصیص یابد تا جهت امور مذکور هزینه شود.

در جهت **تقویت سه‌جانبه‌گرایی** در سازمان تأمین اجتماعی از ابتدای برنامه، **شورای عالی تأمین اجتماعی**، مرکب از اعضای ذیل تشکیل گردد:

(۱) وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی (رئیس شورا)

(۲) رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

(۳) رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور

(۴) رئیس سازمان تأمین اجتماعی

(۵) وزیر امور اقتصادی و دارایی

(۶) وزیر صنعت، معدن و تجارت

(۷) پنج نفر نمایندگان کارفرمایان از بخش‌های مختلف با معرفی تشکلهای عالی کارفرمایی مندرج در قانون کار

(۸) چهار نفر نمایندگان بیمه‌شدگان با معرفی تشکلهای عالی کارگری مندرج در قانون کار

(۹) یک نفر نماینده مستمری‌بگیران با معرفی کانون عالی مستمری‌بگیران سازمان تأمین اجتماعی

❖ ممنوعیت قیمت‌گذاری ارز حاصل از صادرات بنگاه‌های خصوصی

❖ نظام ارزی کشور «شناور مدیریت شده» تعیین شود. برای حفظ رقابت‌پذیری در تجارت خارجی با لحاظ تورم داخلی

و جهانی و جلوگیری از جهش‌های ارزی، نرخ حقیقی ارز در انتهای برنامه باید برابر با مقدار متوسط خود در سال

۱۴۰۲ باشد. نرخ حقیقی ارز در طول دوره نباید بیش از ۱۵٪ مقدار متوسط ۱۴۰۲ کاهش پیدا کند. بانک مرکزی،

مسئول گزارش فصلی نرخ حقیقی ارز از سال ۱۴۰۱ تا انتهای برنامه هفتم است.

❖ هرگونه پیمان‌سپاری ارزی درباره صادرات محصولات و خدمات تولیدی بخش خصوصی، ممنوع است.

❖ اولویت در تخصیص ارزهای بانک مرکزی و صندوق توسعه ملی به واحدهای تولیدی به‌منظور واردات مواد اولیه،

ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز در فرآیند تولیداتی که یا زنجیره‌های ارزش در کشور را تکمیل می‌کنند و یا

مزیت‌های صادراتی دارند.

❖ ممنوعیت وضع محدودیت مقداری بر صادرات به دلیل کنترل قیمت‌های داخلی، تنظیم بازار و غیره

❖ تخصیص ۱۰ درصد از درآمد حاصل از عوارض و حقوق گمرکی به‌عنوان جوایز صادراتی و پوشش ریسک

صادرکنندگان

❖ الزام وزارت امور خارجه به تعیین رایزنان بازرگانی برای ۲۰ شریک اصلی هدف صادراتی، از بین افراد معرفی شده

توسط اتاق ایران

❖ صدور مجوز برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی و تخصصی داخلی و خارجی به اتاق‌های سه‌گانه کشور شامل اتاق

بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون مرکزی و اتاق اصناف ایران واگذار شود.

❖ تعیین متولی واحد برای مدیریت گمرکات کشور و فعالیت ۲۴ ساعته گمرکات اصلی

❖ حذف تدریجی محدودیت‌ها و مخاطرات شرایط تحریمی

✓ عضویت در معاهدات بین‌المللی از جمله FATF، کنوانسیون پالرمو و ...

✓ الزام بانک‌ها به استقرار استانداردهای بال ۳ و IFRS در ارزیابی و مدیریت ریسک

❖ وزارت امور خارجه مکلف شود ظرف شش ماه، نقشه راه مشارکت ایران در " زنجیره‌های ارزش منطقه‌ای " با محوریت اتصال هدفمند به زنجیره ارزش شورای همکاری خلیج فارس را تدوین نماید.

❖ وزارت امور خارجه موظف است در **پیشبرد دیپلماسی اقتصادی با اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران** به عنوان نماینده بخش خصوصی به صورت منظم رایزنی نماید و پیش از نهایی شدن موافقتنامه‌های تجارت آزاد و ترجیحی نظرات این نهاد را اخذ نماید.

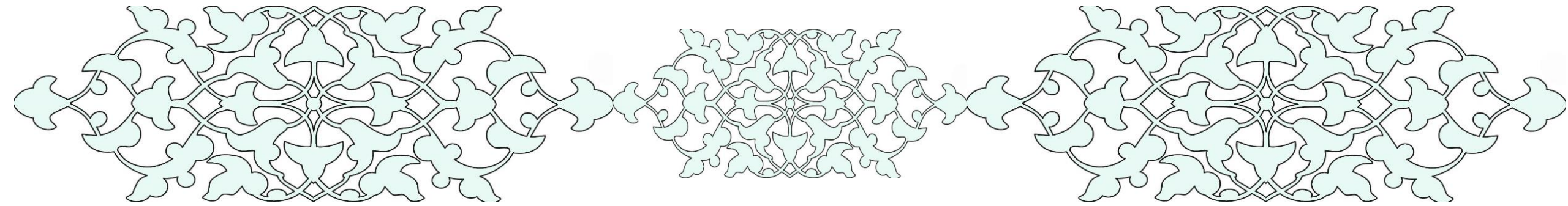
❖ ایجاد دادگاههای تخصصی صالح، سریع، ارزان و عادلانه به منظور تأمین حقوق اقتصادی کارآفرینان و بهبود کارکرد

نظام اقتصادی در حوزه امور بانکی، تجارت خارجی، بازار سرمایه و امور ورشکستگی در ۱۰ استان بزرگ کشور و

تصویب آیین دادرسی خاص (تجاری) این دادگاهها

❖ رویه‌ها و فرآیندهای رسیدگی و دادرسی در نهادهای قضایی و شبه قضایی تسهیل و اصلاح گردد و زمان مورد نیاز برای

پیگیری مفاد قراردادها کاهش یابد.

مهمترین پیشنهادها در سطح بخشی

❖ نهاد مستقل تنظیم‌گر بخش برق، مرکب از اعضای ذیل تأسیس شود:

- یک صاحب نظر فنی و اقتصادی در بخش برق به انتخاب وزیر نیرو
- یک صاحب نظر اقتصادی و مالی آشنا با بخش برق به انتخاب وزیر امور اقتصادی و دارایی
- یک صاحب نظر در حوزه اقتصادی و زیربنایی به انتخاب رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور.
- دو نفر از قضات به انتخاب و حکم رئیس قوه قضائیه با اولویت تجربه قضاوت در امور اقتصادی و مالی
- یک صاحب نظر اقتصادی و یک حقوق دان برجسته آشنا به حقوق رقابت به انتخاب رئیس شورا
- دو صاحب نظر در بخش‌های تولید و توزیع برق به انتخاب اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران
- یک صاحب نظر در بخش برق به انتخاب اتاق تعاون ایران
- یک نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس (به عنوان ناظر)

رئیس نهاد از بین صاحب نظران اقتصادی عضو نهاد، به انتخاب اعضا و حکم رئیس شورا تعیین می‌شود و دبیرخانه نهاد در شورای رقابت مستقر می‌باشد.

❖ تولیدکنندگان برق دارای بدهی ارزی به صندوق توسعه ملی تا تسویه کامل اقساط تسهیلات، مجاز به فروش برق به

صنایع می‌باشند. کل در آمد حاصله باید به حساب بانکهای عامل واریز و پس از کسر و تخصیص هزینه های عملیاتی و بهره برداری

نیروگاه (مورد تایید وزارت نیرو) به تولید کننده برق، می‌بایستی صرفاً جهت بازپرداخت بدهی ایشان به صندوق پرداخت گردد.

❖ **پیش‌نویس نظام جامع فنی و اجرایی کشور با تاکید بر تفکیک بخش مقررات گذاری از بخش نظارتی، اصلاح مقررات حاکم بر**

مناقصات، قراردادهای و تعدیل‌ها، توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و با همکاری اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران و اخذ نظرات
تشکل‌های صنفی، مهندسی و حرفه‌ای، تدوین شود و به تصویب هیئت وزیران برسد.

❖ **وزارت نفت برای افزایش حداکثری تولید نفت خام و گاز طبیعی در میادین مشترک و در جهت افزایش ضریب بازیافت در میادین**

مستقل، همچنین حفظ و ارتقای سهمیه ایران در تولید اوپک و تشویق و حمایت از جذب و حمایت از سرمایه‌های داخلی و خارجی در
فعالیت‌های بالادستی نفت و گاز با استفاده از روش‌های زیر اقدام نماید:

۱- **بهبود شرایط قراردادهای رایج و یا استفاده از الگوهای جدید قراردادی از جمله مشارکت در تولید و حق الامتیاز، با حفظ**
مالکیت نفت و گاز موجود در مخازن و انتقال مالکیت نفت و گاز تولیدی.

۲- **صدور پروانه بهره برداری برای اکتشاف، توسعه، استخراج و تولید برای اشخاص حقوقی صاحب صلاحیت دولتی و غیر**
دولتی پس از تصویب توجیه فنی و اقتصادی طرحها در شورای اقتصاد.

- ❖ سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی و دولتی در توسعه و تولید میادین نفت و گاز مانند سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه یافته تلقی شده و مشمول کلیه قوانین و مقررات سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه یافته باشد.
- ❖ مالیات بر ارزش افزوده مربوط به قراردادهای توسعه میادین نفت و گاز با نرخ صفر محاسبه خواهد شد.
- ❖ به منظور افزایش تولید فرآورده‌های نفتی و تأمین سوخت نیروگاه‌های کشور با استفاده از ظرفیت پالایشگاه‌های کوچک (مینی‌ریفاینری‌ها) وزارت نفت مکلف شود در قالب قراردادهای مشخص موضوع مربوط به تأمین و تخصیص خوراک مورد نیاز را از داخل برای مدت پنج سال فراهم کند و زمینه زیرساختی و حقوقی مورد نیاز آنها را ایجاد کند.
- ❖ برای افزایش ظرفیت فرآوری نفت خام و میعانات گازی، دولت مکلف شود، از بخش خصوصی تولیدکننده فرآورده‌های نفتی (پالایشگاه‌های کوچک با ظرفیت پنج هزار الی ده هزار بشکه در روز) جهت تخصیص خوراک تا سقف نیم میلیون بشکه در روز بهره گیرد.

تکمیل زنجیره ارزش داخلی و توسعه فعالیت های معدنی

❖ منابع حاصل از لغو معافیت مالیاتی صادرات مواد و محصولات معدنی و صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی، به صورت خام و نیمه خام و عوارض صادراتی، پس از وصول توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی مستقیماً به "صندوق حمایت از تکمیل زنجیره ارزش صنایع" (که تاسیس می شود)، جهت توسعه و تکمیل زنجیره ارزش این صنایع و توسعه و به روزرسانی ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید واریز شود.

❖ وزارت امور دارایی و اقتصادی با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت نسبت به راه اندازی قرارداد آتی و آپشن آن دسته از کالاهای اساسی که نقش کلیدی در زنجیره تأمین کشور دارند، مانند انواع ورق فولادی، آلومینیم، مس، کالاهای اساسی کشاورزی مثل ذرت، جو، محصولات پتروشیمی از جمله انواع pvc و غیره (سالانه حداقل برای ۴ نوع محصول) اقدام کنند.

تکمیل زنجیره ارزش داخلی و توسعه فعالیت های معدنی (ادامه)

- ❖ یک نماینده به انتخاب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، به عنوان نماینده ناظر در هیات مدیره بورس کالا حضور داشته باشد.
- ❖ به منظور نوسازی و بروز رسانی فن آوری و ماشین آلات با عمر ده سال و بیشتر و در راستای کاهش مصرف و شدت انرژی و آلاینده‌گی در بخش صنعت و افزایش بازدهی و ارتقای کیفیت و رقابت پذیری تولیدات داخلی، در طی سال‌های برنامه هفتم توسعه، واردات ماشین آلات دارای معافیت گمرکی است و مقدار پایش شده و مقدار پایش شده در بهره‌وری انرژی بر اساس گزارش میزان صاحب صلاحیت می‌تواند به مقدار استهلاک سالیانه ثبت شده در دفاتر مالیاتی اضافه گردد.
- ❖ پذیرش هزینه اضافی استهلاک در بازسازی و نوسازی ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید
- ❖ نقشه راه معدن کشور، با رویکرد توسعه فعالیت اکتشافی و شناسایی ذخایر معدنی، بهبود بهره‌وری عملیات معدنکاری و مبتنی بر اصول آمایش سرزمین و تکمیل زنجیره ارزش تا پایان سال اول برنامه تدوین شود و به تصویب هیات وزیران

تکمیل زنجیره ارزش داخلی و توسعه فعالیت های معدنی (ادامه)

❖ وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است، به منظور توسعه اکتشافات معدنی و زمینه سازی برای حضور موثر بخش خصوصی جهت سرمایه گذاری و کارآفرینی در بخش معدن، **واگذاری پهنه های معدنی در اختیار شرکت های دولتی و خصوصی را تعیین تکلیف کند.** در موارد اختلاف بین دستگاهی در واگذاری پهنه های معدنی، نظر شورای عالی معادن مبنای تصمیم گیری قرار می گیرد.

❖ وزارت صنعت، معدن و تجارت با حمایت از صنعت لجستیک معکوس، به گونه ای موجب توسعه نسل دوم و سوم این صنعت گردد که **مواد و کالاهای قابل بازیابی اعم از ضایعات، معیوب و مرجوعی تجمیع شده در شبکه لجستیک معکوس کشور، هر سال به میزان ۱۵ درصد افزایش یافته و پسماند قابل بازیابی کشور تا پایان سال آخر اجرای برنامه به میزان ۷۵ درصد کاهش یابد.**

❖ آن دسته از صنایع بازیافت که **زنجیره تولید خود را از پسماند و مواد قابل بازیابی تا محصولات قابل عرضه در زنجیره ارزش تکمیل نموده اند،** در زمره صنایع دارای اولویت، پیشران و سبز قرار گیرند و مشمول حمایت های قانونی شوند.

- ❖ وزارت راه و شهرسازی و وزارت صنعت معدن تجارت با همکاری سازمان استاندارد و اتاق ایران موظفند حد اکثر ظرف شش ماه، طرح جامع تولید صنعتی مسکن را تهیه و به تایید هیات وزیران برسانند.
- ❖ وزارت راه و شهرسازی موظف است در قالب طرح جامع تولید صنعتی مسکن تا پایان برنامه، حداقل پانزده درصد (۱۵٪) از برنامه‌های تأمین مسکن را با استفاده از فناوری‌های نوین و صنعتی‌سازی (پیش ساخته و مجموعه‌ای (مدولار)) با اولویت در احداث شهرک‌های مسکونی، انبوه‌سازی و توسعه شهرهای جدید عملیاتی نماید.

❖ به منظور **گسترش صادرات خدمات فنی، مهندسی کشور** اقدامات زیر از سوی دولت انجام می‌شود:

- ✓ تفویض اختیارات حاصله از مفاد اصل ۱۲۷ قانون اساسی با تصویب هیات وزیران به شورای عالی توسعه صادرات غیر فنی در طول اجرای برنامه هفتم توسعه جهت اثر بخشی و کاهش مدت فرایند تصمیم گیری و ابلاغ مصوبات توسط این شورا
- ✓ شناسایی کشورهای هدف صادرات حوزه خدمات فنی، مهندسی و پیمانکاری و مبادله موافقتنامه توسعه همکاری‌های اقتصادی کلان توسط شورای عالی توسعه صادرات غیر فنی کشور با همکاری اتاق ایران
- ✓ برقراری خطوط اعتباری سالانه به منظور تأمین مالی بین‌المللی پروژه‌های شرکت‌های ایرانی توسط بانک مرکزی تا سقف ۵ میلیارد دلار
- ✓ صدور بیمه نامه توسط صندوق ضمانت صادرات تا سقف ۱ میلیارد دلار در سال برای صادرکنندگان به کشورهای هدف صادراتی به نام صادرکننده خدمات مهندسی و پیمانکاری
- ✓ صندوق ضمانت صادرات ایران موظف است با هدف توسعه صادرات خدمات فنی مهندسی و امکان حضور موثر و رقابت با سایر مناقصه گران، رأساً یا از طریق عاملیت بانک توسعه صادرات ایران نسبت به صدور ضمانت‌نامه‌های مورد نیاز جهت شرکت در مناقصات بین‌المللی با حداقل وثیقه (فقط در قبال احذ تضمین از مدیران واحد حقوقی فعال در زمینه صادرات خدمات فنی و مهندسی) و حداکثر ظرف دو هفته از تاریخ درخواست اقدام نماید
- ✓ ارائه خدمات کنسولی ویژه به شرکت‌های مذکور توسط وزارت امور خارجه
- ✓ اجرای دقیق و موثر مفاد ماده ۱۲ قانون حد اکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در سازمان‌های کشور و تقویت آنها در امر صادرات موضوع معافیت کارگران اعزامی در قالب قرارداد های صدور خدمات فنی به خارج از کشور از هر گونه عوارض و مالیات

❖ وزارت جهاد کشاورزی ظرف مدت یک سال، **برنامه خصوصی سازی صنعت بذر، نهال و اندام‌های رویشی** را با انجام اقدامات حمایتی و پشتیبانی خود برای فعال شدن سریع و کامل بخش خصوصی در صنعت بذر و نهال به عمل آورده و اصلاحات لازم در قانون ثبت، کنترل و گواهی بذر و نهال، با همکاری اتاق بازرگانی و صنایع، معادن و کشاورزی ایران تهیه کند.

❖ بستر لازم برای ورود و حمایت از بخش خصوصی به منظور احراز صلاحیت مالکیت معنوی ارقام گیاهی، حقوق به‌نژادگران، روان سازی نظام ثبت گیاهی (ورود به کلیه فعالیت‌های تولید، ثبت و معرفی ارقام) و تسهیل دسترسی کشاورزان و تولیدکنندگان به فناوری و دانش مناسب روز جهانی داخلی و یا وارداتی و حمایت از شرکت‌های خصوصی دانش بنیان را فراهم کند.

❖ در راستای اجرایی شدن ماده ۱۳ قانون سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی، دولت تا پایان سال ۱۴۰۳، با توجه به ظرفیت قانون دسترسی آزاد به شبکه ریلی، امور حاکمیتی و سیاستگذاری حمل‌ونقل ریلی را جداسازی و امور تصدی‌گری شامل مدیریت و بهره‌برداری از شبکه ریلی که در چارچوب «نظام تنظیم مقررات ریلی» به تصویب هیأت وزیران می‌رسد به شرکت‌های خصوصی فعال در حوزه ریلی واگذار نماید.

❖ دولت امکان نوسازی انواع ناوگان و بکارگیری فناوری‌های نوین و توسعه ظرفیت انواع ناوگان حمل‌ونقل جاده‌ای (خودروهای برقی و هوشمند، و همچنین زیرساخت‌ها و امور پشتیبانی آنها)، کشنده و ناوگان ریلی، ناوگان هوایی و نیز کانتینرهای یخچالی و نهایتاً خارج ساختن ناوگان فرسوده را از طریق صدور مجوز واردات با عمر حداکثر سه سال، فراهم نماید، به‌ترتیبی که عمر انواع ناوگان تا پایان برنامه به ۱۰ سال برسد.

❖ در حوزه فنی، هدف کلان مدیریتی باید مبتنی بر **انسجام بخشی به فعالیت‌های مرتبط با حوزه دریا و جایابی در زنجیره ارزش جهانی** باشد. در حوزه امنیتی، با درک این مسئله که **حفظ اقتدار ملی در عرصه دریا** می‌تواند با یک تعامل سازنده در سطح بین‌المللی همراه باشد، می‌بایست یک تغییر پارادایم از سیاست‌های بازدارنده به سمت رفتارهای سیاسی سازنده در سطح کلان صورت گیرد. در بحث سیاست همسایگی نیاز است تا **چینش سیاست خارجی از سطح ملی و داخلی به سمت سطح منطقه‌ای و بین‌المللی** انجام گیرد و نه برعکس.

❖ **حوزه حمل و نقل دریایی**، به دلیل نقش ویژه‌ای که در ادغام کشور با بازارهای جهانی و وقوع رشد اقتصادی دارد و به دلیل مزیت غیرقابل انکار ایران در دسترسی به آب‌های آزاد و دارا بودن یک موقعیت سوق‌الجیشی و راهبردی در جهان، توجه بیشتر سیاستگذار و نیروهای کارشناسی و تخصصی را طلب می‌کند.

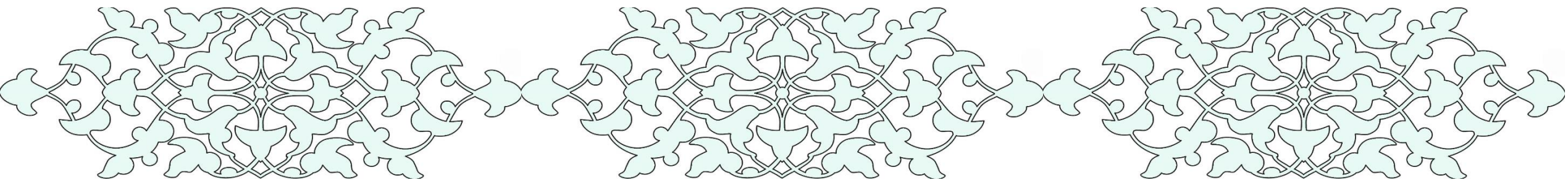

❖ سیاست‌گذار پیوند میان **برنامه توسعه دریامحور با سایر برنامه‌های توسعه‌ای**، از جمله توسعه فولاد، پتروشیمی، حمل و نقل و غیره را مد نظر قرار دهد. به عنوان مثال، در توسعه صنعت فولاد، دریا نقش بی‌بدیلی دارد. در حال حاضر، یکی از الزامات توسعه صادرات در بخش فولاد، وجود اسکله‌های تخصصی جهت پهلوگیری کشتی‌هایی با ظرفیت بالا است که عملیاتی ساختن طرح آن، در حوزه توسعه دریامحور قرار دارد. همچنین در مورد سایر بخش‌ها؛ از جمله صنعت برق، آب، گمرک و غیره.

❖ **تاسیس یک بانک تخصصی در حوزه توسعه دریا و به ویژه حمل و نقل و لجستیک دریایی** در دستور کار قرار گیرد. بانک‌های تخصصی با رسیدگی به شکست‌های بازار در تخصیص منابع مالی و اولویت‌بندی و حمایت مالی از پروژه‌های بلندمدت و پرریسک، نقشی حیاتی در تکمیل زنجیره تامین و ارزش ایفا کنند.

❖ وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی **پنجره واحد خدمات گردشگری** را با تاکید بر مشارکت بخش خصوصی و واگذاری همه فعالیت‌های تصدی‌گری به بخش خصوصی، حداکثر تا پایان سال ۱۴۰۳ ایجاد نماید.

❖ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با همکاری وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، وزارت امور خارجه و اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی ایران، "**شورای راهبری گردشگری سلامت**" در سطح معاونین وزیر را با تمرکز بر کشورهای همسایه را ظرف سه ماه تشکیل دهد. مسئولیت گردشگری سلامت بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

باتشكر

